

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΖΩΗ, ΠΑΤΕΡ ΦΙΛΟΘΕΕ;

Φωτογραφίες
ΜΑΧΗ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Πρώτη έκδοση: Δεκέμβριος 2025

ISBN 978-960-615-822-3

© 2025, Βίκυ Φλέσσα

© 2025, π. Φιλίθεις Φάρος

© 2025, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΡΜΟΣ

ΑΘΗΝΑ: Μαυροκορδάτου 11, Τ.Κ. 106 78
τηλ.: 210 3304196 - 210 3830604, fax: 210 3819439

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: Πρασινάκη 5, Τ.Κ. 546 22
τηλ.: 2310-220992, fax: 2310-220910

e-mail: info@armosbooks.gr
παραγγελίες: orders@armosbooks.gr

www.armosbooks.gr

Τί εἶναι ζωή,
πάτερ Φιλόθεε;

Ὁ ψυχοθεραπευτής πατήρ Φιλόθεος Φάρος
ἀπαντᾷ στήν Βίκυ Φλέσσα

Στόν Λεωνίδα καί στόν Λουκά,
τούς ἐγγονούς μου,
στά κλωνάρια τῆς ζωῆς
τοῦ μονάκριβου γιουῦ μου Βασίλη.

Β.Φλ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ	13
Ἡ χειρότερη ἄμαρτία	17
Στὸν παράδεισο τῆς Τρούμπας μὲ ἀρχάγγελο τὴν «Γιαννοῦ»!	26
Ἡ ἀπαξίωση τοῦ Θεοῦ στὸ πρόσωπο τοῦ πλησίον ...	33
Ἐν ἀρχῇ ἦν ἡ Σχέση	36
Ὁ Χριστὸς ἐντὸς μας	40
Ὁ ἥλιος τῆς Ὁρθόδοξης Ἀνατολῆς βασιλέψε στὴν καπιταλιστικὴ Δύση	43
Αὐτὴν τὴν ἄμαρτία τὴν κάνω πρῶτος ἐγώ!	52
Ἡ Ἀναγέννηση καὶ ὁ Διαφωτισμὸς ἀνατέλλουν στὴν Δύση ἀπὸ τὸ Βυζάντιο	56
Ἡ μνησικακία τῆς ἔφηβης Δύσης γιὰ τὴν σοφὴ τῆς μητέρα, τὴν Ἀνατολή	60
Ἀπὸ τὸν Λούθηρο στὸ burnout καὶ ἀπὸ τὸν Μάξ Βέμπερ στὸν Ἑλν Μάσκ	65
Πηγαίνεις στὸν «Ψ» γιὰ μαλλὶ καὶ βγαίνεις κουρεμένος!	71
Πῶς θὰ γίνει τὸ λιοντάρι μας κατοικίδιο	81
Ἀπὸ τὸ μεγαλεῖο τοῦ Οἰδίποδα στὴν ἔλλειψη νοήματος	87

Μία πόρνη και ένας ληστής έχουν ήδη πιάσει θέση στον Παράδεισο	92
‘Ο «φόνος» τῆς ἀπορρίψεως	95
Παρελθέτω ἀπ’ ἐμοῦ τὸ δηλητήριο τῆς μνησικακίας	100
‘Η ἐπιβητορική διαπαιδαγώγηση	103
‘Ο Ἔρωτας τῶν Προσώπων	106
‘Ο δαίμων Ἔρωτος	110
Μᾶς ξεκλώσθησε ὁ Ἔρωτος... ..	116
‘Ο ὄφις τοῦ Δυΐσμοῦ σὲ Δύση καὶ Ἀνατολή	123
«Καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν» στήν... γαμοβάφτιση!	133
Τοῦ Ἡσαΐα οἱ ἀθλητές	141
Ἀγάπα με, νὰ σὲ ἀγαπῶ, νὰ ἀνεβοῦμε στὸ βουνό!	149
Στὸ ἔλεος τῶν γονέων μας... ..	162
Ψυχοθεραπευτῆς μὲ ράσο	172
‘Ο φάρος τῆς ἐποχῆς μας, οἱ «ἰνφλουένσερς (!)» ...	180
Ἀμαρτίες γονέων, κακομαθαίνουσι τέκνα	185
‘Ο ψυχίατρος σὲ ρόλο πνευματικοῦ	192
Παπαδιαμάντης ἀντὶ τῆς Μέρυλιν Μονρόε	197
Τὸ τελευταῖο ἀγνάντεμα πρὶν ἀπὸ τὴν κατηφόρα ...	206
«Μά, ὁ χρόνος ὁ ἀληθινὸς σὰ μικρὸ παιδὶ εἶναι ἐξόριστος...»	211
«Εἰκόνα σου εἶμαι κοινωνία καὶ σοῦ μοιάζω...» ...	219
‘Ο μαζοχισμὸς τῆς αὐτοκαταστροφῆς	221
Πιὸ κακὴ ἢ μοναξιά... ..	231
Χριστός, ὁ νέος Ἀδάμ	239
‘Ο ταλιμπανισμὸς τῆς ἀθεΐας	245
Ἀναζητήστε τὸν πατέρα!	248

Ὁ Δημιουργὸς τῆς Μεγάλης Ἐκρήξεως	255
... «καὶ ἐνεφύσησεν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ πνοὴν ζωῆς...»	258
Ἀγαπᾶμε τὸν Θεό, ὅπως ἀγαπᾶμε τοὺς ἀνθρώπους	265
Ὁ νηστικός Θωμᾶς	268
Ὁ αἱμάτινος ἰδρώτας τοῦ Χριστοῦ	273
Ζοῦμε μία καλὴ ζωὴ, ὅταν...	283
Ἐξαφανίστε, ἀποτεφρώστε τὸν θάνατο ἀπὸ προσώπου γῆς	287
Θὰ ξανασυναντηθοῦμε μετὰ;	298
ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	305
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ	307

Ἄντι προλόγου

Ἀγαπημένες φίλες καὶ ἀγαπημένοι φίλοι,

αὐτὸ τὸ βιβλίο πού κρατᾶτε στὰ χέρια σας γεννήθηκε καὶ πάλι χάρις σὲ ἐσᾶς, αὐτὴν τὴν φορά ἀπὸ τὴν ἀγάπη σας πρὸς τὸν πατέρα Φιλόθεο Φάρο.

Ἄπὸ τὸν Ἀπρίλιο τοῦ 2004, ὅταν ἦλθε γιὰ πρώτη φορά ΣΤΑ ΑΚΡΑ στὴν ΕΡΤ καὶ μᾶς ἄφησε ὅλους ἄφωνους μὲ τὸν λόγο του, δὲν ὑπῆρχε χρονιά, κατὰ τὴν ὁποία ὁ πατὴρ Φιλόθεος νὰ μὴν εἶχε τό... στασίδι του ΣΤΑ ΑΚΡΑ.

Μὲ ρωτούσατε γιὰ αὐτὲς τὶς ἐκπομπὲς καὶ γιὰ αὐτόν, πῶς ἦταν ὡς ἄνθρωπος: «Μά, τί παπὰς εἶναι αὐτός, πού μιλάει ἔτσι, τόσο διαφορετικὰ ἀπὸ τοὺς ἄλλους παπάδες;».

Ἔχουν περάσει περισσότερα ἀπὸ εἴκοσι χρόνια καὶ ἀκόμη σᾶς ἀκούω νὰ μοῦ μιλάτε μὲ νοσταλγία γιὰ αὐτὲς τὶς ἐκπομπὲς μὲ τὸν πατέρα Φιλόθεο, πόσο πολύτιμες ἔχουν ὑπάρξει στὴν ὑπαρξιακή μας ἀναζήτηση.

Τὸ μαθηματικὸ μυαλό-ξυράφι, ὁ ἐκδότης τοῦ

Ἄρμου Γιώργος Χατζηϊακώβου, ἦταν γιὰ μία ἀκόμη φορά ἀπολύτως εὐστοχος: «Βίκυ, ὁ παπα-Φιλόθεος εἶναι σπουδαία συνέντευξη, ὅπως ὁ Ματθαῖος!».

Πράγματι, ὅπως καὶ μὲ τὸν ψυχίατρο Ματθαῖο Γιωσαφάτ –ἡ συνέντευξη τοῦ ὁποίου ἔχει προηγηθεῖ ὡς βιβλίο μὲ τὴν ἔκδοσή της τὸν Ἰούνιο τοῦ 2022 καὶ τίτλο «Γιατί Ψυχανάλυση, κύριε Γιωσαφάτ;»– ἔτσι καὶ μὲ τὸν πατέρα Φιλόθεο ἄρχισα τὶς συναντήσεις γιὰ τὸ βιβλίο αὐτό. Τὸν ἐπισκεπτόμουν στὸ ἀσκητικό του διαμέρισμα ἐπὶ τῆς Εὐμένους στὸ Παγκράτι, τὸ ὁποῖο μύριζε πάντοτε λιβάνι καὶ πολλὲς φορές φακές, τὶς ὁποῖες συχνὰ μαγεῖρευε ὁ ἴδιος.

Ἐφευγα σχετικὰ γρήγορα αὐτὲς τὶς φορές πού τὸν συναντοῦσα, γιὰ νὰ μὴν τὸν κουράζω, ἀν καὶ ὁ ἴδιος φαινόταν στενοχωρημένος, ὅταν τὸν ἀποχαιρετοῦσα, σὰν νὰ μὴν ἤθελε νὰ σταματήσει ἡ συνομιλία μας.

Γιὰ τὶς ἐπόμενες ὥρες σκεπτόμουν τὰ ὅσα μοῦ ἔλεγε, ἔγραφα λέξεις ἢ φράσεις σὲ ἓνα τετράδιο, πού εἶχα πάντοτε μαζί μου, ἀκουγα τὴν ἠχογραφημένη συζήτησή μας, ἔψαχνα στὰ βιβλία του, γιὰ νὰ συμπληρώσω τὰ κενά.

Εἶδα καὶ πάλι ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὅλες μας τὶς συζητήσεις ΣΤΑ ΑΚΡΑ, κρατώντας σημειώσεις.

Ἦταν γιὰ μένα καὶ σὰν ἓνα μικρὸ μνημόσυνο γιὰ τὴν ἐκπομπή μου ΣΤΑ ΑΚΡΑ, πού διεκόπη βί-

αία στην ΕΡΤ, όταν κάποιος στην διοίκηση τῆς δημόσιας τηλεόρασης, μοῦ διεμήνυσε ὅτι θὰ τὴν σταματήσει, διότι –ὅπως μοῦ εἶπε χαρακτηριστικά– «βγάζεις ὄλο γέρους καὶ παπάδες ὅλα αὐτὰ τὰ χρόνια καὶ δὲν μπορῶ νὰ ξεχωρίσω ἂν εἶναι φετινὴ ἢ περσινὴ ἢ ἐκπομπή!».

Ἀγαπημένες φίλες καὶ ἀγαπημένοι φίλοι,
ἀγαπημένες ἀναγνώστριες
καὶ ἀγαπημένοι ἀναγνώστες,

καλῶς ἦλθατε, λοιπόν, σὲ αὐτὸ τὸ ταξίδι μὲ πλοηγὸ ἕναν κληρικό-ψυχοθεραπευτὴ, τοῦ ὁποῖου ἡ ἐπιστημονικὴ κατάρτιση, ἀλλὰ καὶ ἡ μόρφωση ἐν γένει, εἶναι ὑψηλοτάτου ἐπιπέδου, καὶ θὰ τὸ διαπιστώσετε, καθὼς ἡ σκέψη του δολιχοδρομεῖ σὲ πολλοὺς κλάδους τῆς Ἐπιστήμης.

Ὁ πατὴρ Φιλόθεος διανύει ἤδη τὴν δεκάτη δεκαετία τῆς ζωῆς του, ἔχει δεῖ καὶ ἔχει ζήσει πολλά.

Σὲ αὐτὸ τὸ βιβλίο μᾶς μιλά γιὰ τὴν τέχνη τῆς ζωῆς, ἔχοντας στὰ μάτια του φλόγα σὰν τὸν Ἰωάννη τὸν Πρόδρομο καὶ φωνὴ ἀκόμη βροντερή.

Μὲ τὴν διαφορὰ ὅτι ἡ προσφιλὴς προστακτικὴ τοῦ πατρὸς Φιλόθεου δὲν εἶναι τόσο τὸ ρῆμα «Μετανοεῖτε!» ὅσο τὸ «Ἀγαπᾶτε ἀλλήλους!».

ΒΙΚΥ ΦΛΕΣΣΑ

Όταν ο Χριστός μᾶς προτρέπει νὰ συγχωροῦμε καὶ νὰ ἀγαπᾶμε τοὺς ἐχθροὺς μας –κάτι, τὸ ὁποῖο μπορεῖ νὰ φαίνεται ἕως καὶ ἐξωφρενικὸ σὲ κάποιους...– δὲν προσπαθεῖ νὰ προστατεύσει τοὺς ἐχθροὺς μας, ἀλλὰ ἐμᾶς ἀπὸ τὸ δηλητήριο τῆς μνησικαχίας.